

Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

-Άγιος Βασίλης έρχεται από την Καισαρεία...

“Όλη ή Γειτονιά άντηχοῦσε άπ' τά χαρμόσυνα κάλαντα, που τραγουδοῦσαν τά παιδάκια τήν παραμονή τής πρωτοχρονιας. Καί τὸ βράδυ, μαζεμένη γύρω στό τζάκι ή οίκογένεια τοῦ παπα - Θύμιου, καμάρωνε τά δῶρα, που χάρισε ὁ ἕνας στόν ἄλλο, καί περίμενε τήν ὥρα τής βασιλόπιτας.

Ὁ Γιώργος, μαθητὴς τῆς πέμπτης τοῦ δημοτικοῦ σχολείου, ἐπάνω κάτω ἔντεκα χρονῶ, κρατοῦσε στὰ χέρια του ἓνα χρυσοδεμένο βιβλίο καὶ τὸ στριφογύριζε ἀπ' ὅλες τὶς μεριές καὶ ξεφύλλιζε τὶς εἰκόνες του. Καὶ ἡ Μαρία, ἓνα χρόνο μικρότερη, κρατοῦσε καὶ χάιδευε καὶ καμάρωνε μιὰ πανώρια κούκλα.

Καὶ πάλι ἀντήχησαν στὴ γειτονιά οἱ χαρούμενες φωνές τῶν παιδιῶν

- Ἄγιος Βασίλης ἔρχεται ἀπὸ τὴν Καισαρεία.

- Ποῦ εἶναι ἡ Καισαρεία, μπαμπά; ρώτησε ἡ Μαρία.

- Εἶναι πέρα στὴν Ἀνατολή, παιδί μου. Μὰ τὴ λένε Καισάρεια καὶ ὄχι Καισαρεία.

- Καὶ γιατί τὰ παιδιὰ τὴ λένε ἔτσι;

- Γιατὶ ἔτσι ταιριάζει καλύτερα στὸ τραγούδι τους. Μήπως θέλετε νὰ σᾶς πῶ τὴν ἱστορία τοῦ Ἄι - Βασίλη; Ἔτσι θὰ περάση καὶ ἡ ὥρα, ὅσο νὰ κόψωμε τὴ βασιλόπιτα.

Χαρούμενα τὰ παιδιὰ τριγύρισαν τὸν παπα - Θύμιο. Ἡ παπαδιά ξριξε κι ἄλλα ξύλα στὴ φωτιά, ἔδωσε σ' ὄλους ἀπὸ ἓναν κουραμπιέ κι ὁ παπὰς ἄρχισε τὴν ἱστορία.

-“Ὅπως σᾶς εἶπα καὶ πρωύτερα, ἡ Καισάρεια εἶναι βαθιὰ στὴν Ἀνατολή, σὲ μιὰ χώρα ποὺ τὴ λένε Καππαδοκία. Ἐκεῖ γεννήθηκε ὁ Αἰ - Βασίλης τριακόσια τριάντα χρόνια ὕστερ' ἀπ' τὴ γέννηση τοῦ Χριστοῦ. Οἱ γονεῖς του, ὅπως οἱ περισσότεροι πατριῶτες του, ἦταν εἰδωλοάτρες. Ἡ μητέρα του, ἡ Ἐμμέλεια, ἦταν μιὰ σπάνια γυναίκα κι ἔδωσε στὸ παιδί της πολὺ καλὴ ἀνατροφή. Πόσα χρωστοῦμε ὄλοι οἱ Χριστιανοὶ στὴν καλὴ αὐτὴ μητέρα!

Ὅταν μεγάλωσε ὁ Βασίλειος, πῆγε στὴν Ἀθήνα νὰ σπουδάσει κι ἐκεῖ γνωρίστηκε μὲ τὸν Ἅγιο Γρηγόριο. Ἔγινε στὴν ἀρχὴ δικηγόρος. Στὴν πατρίδα του ἦταν καὶ δάσκαλος μερικὰ χρόνια. Ἀλλὰ οὔτε τὸ ἓνα οὔτε τὸ ἄλλο ἐπάγγελμα τοῦ γέμιζε τὴν ψυχὴ.

Μὲ τὸ δυνατὸ του μυαλὸ εἶδε, πὼς ἡ νέα θρησκεία τοῦ Χριστοῦ ἦταν καλύτερη ἀπ' τὴν παλιά. Ἔβλεπε κάθε μέρα νὰ κυνηγοῦν τοὺς Χριστιανοὺς καὶ νὰ τοὺς βασανίζουν. Ὁ αὐτοκράτορας ἦταν κι αὐτὸς εἰδωλοάτρης καὶ δὲν ἤθελε νὰ πληθαίνουν οἱ Χριστιανοί.

Ἡ ψυχὴ τοῦ Βασιλείου δὲ μπορούσε νὰ ὑποφέρει τίς ἀδικίες αὐτές. Σὲ ἡλικία 27 χρονῶν ἔγινε Χριστιανός, μοίρασε ὅλη τὴν περιουσία του στοὺς φτωχοὺς καὶ ξεκίνησε νὰ γυρίσει κι ἄλλους τόπους, νὰ γνωρίσει κι ἄλλους Χριστιανοὺς, ν' ἀγωνιστῆ κι αὐτὸς γιὰ τὴ θρησκεία τοῦ Χριστοῦ.

Θέλοντας νὰ ἰδῆ μὲ τὰ μάτια του τὰ μέρη, ποὺ γεννήθηκε κι ἔζησε ὁ Χριστός, ταξίδεψε στὴν Αἴγυπτο, τὴν Παλαιστίνη, τὴ Συρία, τὴ Μεσοποταμία. Στὴν Αἴγυπτο γνώρισε καὶ τὸν Ἅγιο Ἀντώνιο.

Βλέπω στὰ μάτια σας, παιδιά μου, ν' ἀναγαλλιάζη ἡ ψυχὴ σας ἀκούοντας τὰ ταξίδια αὐτά, σὰ νὰ τὰ ζηλεύετε. Μὰ λέτε, πὼς ἦταν εὐχάριστα τὰ ταξίδια αὐτά; Ἐκείνον τὸν καιρὸ οὔτε σιδηρόδρομοι ὑπῆρχαν, οὔτε ἀτμόπλοια, οὔτε αὐτοκίνητα. Μὴν ξεχνᾶτε, πὼς οὔτε χρήματα εἶχε πιά ὁ Βασίλειος. Μὴν ξεχνᾶτε καὶ πόσο κυνηγούσανε παντοῦ τοὺς Χριστιανούς καὶ, θὰ καταλάβετε πόσο βασανισμένο ἦταν αὐτὸ τὸ μεγάλο ταξίδι τοῦ Βασιλείου.

Σ' ἓνα ἄλλο του ταξίδι στὸν Πόντο, ποὺ εἶχε κι ἓνα πατρικὸ του κτῆμα, ἀποφάσισε νὰ ζήσει κάμποσον καιρὸ στὴν ἐρημιά, μόνος του σὰν καλόγερος. Διάλεξε μιὰ τοποθεσία ἡσυχῆ· καὶ τερπνὴ κι ἀφοσιώθηκε στὴ λατρεία τοῦ Θεοῦ.

Ἀκούστε, πὼς περιγράφει ὁ ἴδιος σ' ἓνα γράμμα στὸ φίλο του Γρηγόριο, τὸν τόπο ποὺ διάλεξε νὰ ζήσει:

-Ἄφου ἀπελπίστηκα πιά ὅτι θὰ μ' ἀκολουθήσης, ζήτησα καταφύγιο ἐδῶ, στὸν Πόντο. Καὶ ὁ Θεὸς μ' ὀδήγησε σ' ἓναν τόπο, ποὺ μ' εὐχαριστεῖ πάρα πολύ.

Θυμάσαι καμιά φορά, που παίζοντας πλάθαμε με τη φαντασία μας ὄμορφες τοποθεσίες; Τέτοιο εἶναι καὶ τὸ μέρος που ζῶ σήμερα. Εἶναι ἕνα ψηλὸ βουνὸ σκεπασμένο ἀπὸ πυκνὸ δάσος. Ἐδῶ κι ἐκεῖ τρέχουν κρύα καὶ κατακάθαρα νερά. Στὰ πόδια τοῦ βουνοῦ εἶναι μιὰ πεδιάδα, που ποτίζεται ἀφθονα ἀπὸ τὰ νερά αὐτά. Στὴν πεδιάδα αὐτὴ μόνι τους ἔχουν φυτρώσει ὄλων τῶν λογιῶν τὰ δέντρα καὶ τόσο πυκνά, που καμιά φορά δυσκολεύεται κανένας νὰ περάσει. Μπροστὰ στὴν τοποθεσία αὐτὴ δὲν εἶναι τίποτε τὸ νησι τῆς Καλυψῶς, που τόσο θαύμασε τὴν ὀμορφιά του ὁ Ὅμηρος». Πολλοὶ φίλοι του πηγαίνανε νὰ τὸν ἴδουν στὴν ἐρημικὴ ζωὴ του· πῆγε κι ὁ Γρηγόριος, μὰ πολὺ λίγο ἔμεινε μαζί του, γιατί δὲν τοῦ ἄρεσε ἡ ζωὴ τῆς ἐρημιᾶς.

Ἀλλὰ κι ὁ Βασίλειος ἀναγκάστηκε ν' ἀφήσει τὴ μοναχικὴ ζωὴ· Οἱ διωγμοὶ τῶν Χριστιανῶν ἐξακολουθοῦσαν ἀγριότεροι καὶ ἡ ἐξάπλωση τῆς νέας θρησκείας τοῦ Χριστοῦ κινδύνευε νὰ σταματήσει· Ὁ αὐτοκράτορας Ἰουλιανὸς προστάτευε μὲ φανατισμὸ τὴν εἰδωλολατρεία.

Γύρισε στὴν πατρίδα του ὁ Βασίλειος καὶ χειροτονήθηκε παπᾶς, τὸν ἴδιο σχεδὸν καιρὸ μὲ τὸ Γρηγόριο. Μὲ τὴ ρητορικὴ του δύναμη ἔδωσε θάρρος στοὺς κατατρεγμένους Χριστιανούς καὶ μὲ τὴν ἀπλὴ καὶ φιλόφρων ζωὴ του ἔδωσε τὸ καλύτερο παράδειγμα τοῦ ἀληθινοῦ χριστιανοῦ. Καὶ ὅταν ἕνας μεγάλος λιμὸς ξαπλώθηκε σ' ὅλη τὴν Καππαδοκία καὶ τὸν Πόντο, ὁ Βασίλειος τρέχοντας παντοῦ, μάζευε βοηθήματα ἀπὸ τοὺς πλοῦσιους καὶ μοίραζε στοὺς φτωχοὺς καὶ παρηγοροῦσε τοὺς δυστυχισμένους, θυσιάζοντας καὶ τὴ λίγη περιουσία, που τοῦ εἶχε ἀπομείνει.

Σε ηλικία σαράντα χρονῶν, ὁ Βασίλειος ἐγίνε Ἐπίσκοπος Καππαδοκίας κι ἔμεινε πάντα ὁ πατέρας τοῦ λαοῦ κι ὁ φίλος τῶν δυστυχισμένων. Φορώντας πάντα τὸ ἴδιο ράσο καὶ τρώγοντας μόνο ψωμί καὶ χόρτα, ἐξοικονομοῦσε ὅ,τι χρειαζόταν γιὰ τοὺς φτωχοὺς κι ἔχτισε στὴν Καισάρεια μεγάλο νοσοκομεῖο καὶ πτωχοκομεῖο. Κι ἔτσι ὅλος ὁ βίος του ἦταν ἓνα πολῦτιμο στήριγμα τῆς χριστιανοσύνης.

Ὁ νέος αὐτοκράτορας Οὐάλης - ἐχθρὸς κι αὐτὸς τοῦ Χριστιανισμοῦ ἔστειλε στὴν Καισάρεια ἓναν ἀξιωματικό, τὸ Μόδεστο, γιὰ νὰ φοβίση τὸ Βασίλειο καὶ νὰ τὸν ἀναγκάση νὰ πάψη τὸ κήρυγμά του καὶ τὶς φιλανθρωπίες του.

Ἀτάραχος ἔμεινε ὁ Βασίλειος στὶς φοβέρες τοῦ ἀξιωματικοῦ.

-Πώς, τοῦ λέει αὐτός, **δὲ φοβᾶσαι τὴ δύναμή μου;**

-Καὶ γιὰτί νὰ τὴ φοβηθῶ; ἀπάντησε ὁ Βασίλειος. **Τί μπορεῖς νὰ μοῦ κάμης;**

-Τί μπορῶ νὰ σοῦ κάμω; Ὅλα εἶναι στὴν ἐξουσία μου. Μπορῶ νὰ δημέψω τὴν περιουσία σου, μπορῶ νὰ σ' ἐξορίσω, μπορῶ νὰ σὲ βασανίσω, μπορῶ ἀκόμη καὶ νὰ σὲ θανατώσω.

-Μὲ τίποτε ἄλλο νὰ μὲ φοβερίσης, γιὰτί αὐτὰ δὲν τὰ φοβοῦμαι. Τὴ δήμευση δὲν τὴ φοβοῦμαι, γιὰτί δὲν ἔχω τίποτε ἄλλο ἀπὸ δυὸ τριμμένα ράσα καὶ λίγα βιβλία. Τὴν ἐξορία δὲν τὴ φοβοῦμαι, γιὰτί ὅλη τὴ γῆ τὴ θεωρῶ πατρίδα μου. Τὰ βάσανα δὲν τὰ φοβοῦμαι, γιὰτί τὸ σῶμα μου εἶναι τόσο ἀδύνατο, ὥστε θὰ νεκρωθῆ, πρὶν προφτάσης νὰ τὸ βασανίσης. Καὶ τέλος, δὲ φοβοῦμαι τὸ θάνατο, γιὰτί αὐτός θὰ μὲ φέρῃ συντομώτερα κοντὰ στὸ Θεό.

-Ποτὲ δὲν ἄκουσα τέτοια λόγια, ἀποκρίθηκε ὁ ἀξιωματικὸς μὲ ἀληθινὴ κατάπληξη.

-Γιὰτί καὶ ποτὲ δὲν ἀπάντησες ἀληθινὸν Ἐπίσκοπο. Ἐμεῖς εἴμαστε ἡσυχοὶ καὶ ταπεινοί, ὄχι μοναχὰ μπροστὰ στὸ βασιλιά, ἀλλὰ καὶ στὸν τελευταῖο ἄνθρωπο. Ἄμα ὅμως πρόκειται γιὰ τὴν πίστη μας στὸ Θεό, οὔτε τὴ φωτιὰ φοβόμαστε, οὔτε τὸ σπαθί, οὔτε τὰ ἄγρια θηρία· αὐτὰ τὰ θεωροῦμε διασκέδαση. Αὐτὰ ἅς μάθῃ ὁ αὐτοκράτορας μιὰ γιὰ πάντα.

Τέτοιος, ἐξακολούθησε ὁ παπὰ - Θύμιος, ἦταν, παιδιά μου, ὁ σπάνιος αὐτός Ἐπίσκοπος. Καὶ μὲ τὸ ἀσθενικὸ του σῶμα καὶ μέσα σὲ πολλὲς κακουχίες αὐτός ἐξακολούθησε νὰ περιοδεύῃ παντοῦ, νὰ ἐλεῆ τοὺς δυστυχημένους, νὰ παρηγορῆ τοὺς θλιμμένους, νὰ δίνῃ θάρρος στοὺς βασανισμένους Χριστιανούς.

Κι από τους κόπους και τις στερήσεις πέθανε σε ηλικία πενήντα χρονών, την ημέρα της πρωτοχρονιάς.

Όλος ο τόπος έχασε τον πατέρα του και τον προστάτη του. Χιλιάδες απ' όλη την έπαρχία έτρεξαν στην κηδεία του. Χριστιανοί και 'Ιουδαίοι και είδωλοάτρες έκλαψαν μαζί την ημέρα αυτή. Από τον πυκνό συνωπισμό πολλοί βρήκαν τὸ θάνατο κι οί άλλοι τούς καλοτύχιζαν, που πέθαναν μαζί με τὸ Βασίλειο.

-Και τώρα, παιδιά μου, εἶπε τελειώνοντας ὁ παπα - Θύμιος, ἄς ζητήσωμε τὴν εὐχή τοῦ Αἰ - Βασίλη και ἄς κόψωμε τὴ βασιλόπιτα γιὰ τὴν καλὴ χρονιά.

Από το αναγνωστικό της Ε' Δημοτικού, 1966

